

Malmö stad

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Typ av dokument <i>Riktlinje</i>	Diarienummer <i>ASN-2025-16289</i>	Dokumentet gäller för <i>Arbetsmarknads- och socialförvaltningen</i>
Beslutat av <i>Arbetsmarknads- och socialnämnden</i>	Beslutsdatum <i>2025-11-20</i>	Ansvar för implementering <i>Avdelningschefer</i>
Ansvar för uppföljning och revidering <i>Avdelning för hållbarhet, kvalitet och nämnd</i>	Senaste revideringen	Bör följas upp senast <i>2026</i>

Riktlinjer för insatser enligt socialtjänstlagen

Syfte med riktlinjen

Denna riktlinje fastställer förvaltningens handlingsutrymme i vissa frågor som faller inom lagens tolkningsområde.

Beskrivning av riktlinjen

Riktlinjerna för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, för stöd, myndighetsutövning och insatser till barn och unga, för stöd, myndighetsutövning och insatser gällande missbruk och beroende samt för insatser utan behovsprövning revideras och sammanfogas till en riktlinje för arbetsmarknads- och socialnämnden.

Socialtjänstlagen (2005:400) anger ramarna för socialtjänstens uppgift och ansvar. Socialtjänstens arbete regleras vidare i socialtjänstförordningen (2025:468) samt en rad andra lagar som t.ex. förvaltningslagen (2017:900) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I riktlinjer, föreskrifter, allmänna råd och handböcker förtydligar Socialstyrelsen hur socialtjänsten ska arbeta i praktiken utifrån lagarna.

Riktlinjer utgör ramar för förvaltningens handlingsutrymme i en viss fråga.

De utgår från lagar och andra dokument som reglerar verksamheten och förtydligar tillämpningen i det dagliga arbetet.

Utöver riktlinjer finns processer, rutiner och vägledningar som styr och stödjer arbetet. De syftar till att säkerställa effektiva arbetsformer och enhetliga utgångspunkter för utredning och bedömning i mötet med Malmöbor.

Insatser till enskilda

Socialtjänstlagen reglerar att enskilda som inte själv kan tillgodose sina personliga eller ekonomiska behov har rätt att få sina behov tillgodosedda genom bistånd efter en individuell behovsprövning.

Genom det ekonomiska biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå och genom bistånd för personliga behov ska den enskilde tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden. Socialtjänsten ska också erbjuda uppsökande och förebyggande insatser.

Socialnämnden får även tillhandahålla insatser för att tillgodose personliga behov utan individuell behovsprövning. Utbudet av insatser ska fastställas av nämnden.

Sist i detta dokument fastställer arbetsmarknads- och socialnämnden vilka insatser som ska erbjudas utan individuell behovsprövning, vilka villkor som ska gälla för att få ta del av insatsen samt vilka insatser som undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens verksamhet och utveckling ska genomsyras av socialtjänstlagens övergripande mål att arbeta förebyggande och vara lätt tillgänglig. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och

beprovad erfarenhet. Vid alla åtgärder som rör barn ska i första hand det om bedöms vara barnets bästa beaktas.

Jämlik och jämställd socialtjänst

Jämlik socialtjänst innebär att vården och stödet tillhandahålls och fördelas på lika villkor för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Socialtjänstens handläggning, stöd och insatser ska vara av god kvalitet och vara tillgänglig för alla som har behov av och rätt till den.

Jämställd socialtjänst innebär att stöd och insatser tillhandahålls och fördelas på lika villkor för flickor och pojkar, kvinnor och män. För att detta ska ske i praktiken vid bedömningar och beslut av insatser behöver det vara en integrerad del i det dagliga arbetet.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska ta fram och analysera könsuppdelad statistik i alla aggregerade uppföljningar och kartläggningar för att synliggöra eventuella skillnader för flickor och pojkar, kvinnor och män.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska tillämpa jämställda utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Det innebär att hälften av det beviljade biståndet ska betalas ut till respektive partner när två personer gemensamt ansöker och beviljas bistånd.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är välfärdssystemets yttersta skyddsnät. Det ska vara ett komplement till samhällets generella socialförsäkringssystem och ge hjälp när dessa system är otillräckliga eller när ersättning inte kan beviljas.

Förarbetena till socialtjänstlagen beskriver att biståndets uppgift är att träda in tillfälligtvis vid korta perioder av försörjningsproblem.

Socialtjänsten har två uppdrag i arbetet med ekonomiskt bistånd.

Huvuduppgiften, eller målet, är att hjälpa den enskilde så att han eller hon klarar sig utan ekonomiskt bistånd – *hjälp till självförsörjning*. Innan detta blir möjligt har den enskilde, under vissa förutsättningar och efter en individuell behovsprövning, rätt till ekonomiskt bistånd – *hjälp med försörjningen*.

Viktiga principer i socialtjänstlagen är att människor i första hand har ett eget ansvar för sina liv och att rätt till bistånd endast finns om den enskildes behov inte kan tillgodoses på annat sätt.

Med detta menas att den enskilde, för att ha rätt till ekonomiskt bistånd, ska göra vad han eller hon kan för att bidra till sin egen försörjning bland annat genom arbete.

Socialtjänstens uppgift är att förstärka och komplettera människors egna resurser. Biståndet från socialtjänsten ska stärka den enskildes resurser att leva ett självständigt liv.

Insatserna ska alltid utgå från den enskildes behov och livssituation och utformas så att den enskilde så snart som möjligt kan klara sin egen försörjning.

Barnets situation ska också uppmärksammas när vuxna ansöker om ekonomiskt bistånd. Socialtjänstens stöd och insatser ska ha särskilt fokus på barn i familjer som levt på låg ekonomisk nivå under en lång tid före ansökan om bistånd och familjer med långvarigt biståndsmottagande.

Insatserna ska syfta till att hjälpa föräldrarna till egen försörjning, att säkerställa skälig levnadsnivå och att stärka skyddsfaktorer i barnens utveckling. Arbetet ska ske i samråd med föräldrarna.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har antagit *principen om arbete först*.

Principen om arbete först innebär att arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska arbeta med att ha kontinuerlig kontakt med personer som ansöker om ekonomiskt bistånd i syfte att bistå med information, stöd och vägledning anpassat till individen och den aktuella situationen.

I mötena och informations-utbytet som sker mellan den enskilda individen och arbetsmarknads- och socialförvaltningens medarbetare tydliggörs vilka handlingsalternativ som finns i förhållande till gällande rätt avseende ekonomiskt bistånd och de insatser som finns att erhålla via arbetsmarknads- och socialförvaltningen eller via andra myndigheter och aktörer.

Försörjningsstöd enligt 12 kap. 1 § med stöd av 12 kap. 3 § SoL

Skäliga boendekostnader

Högsta godtagbara boendekostnad vid beräkning av försörjningsstöd utgår från Försäkringskassans föreskrift om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad.

Det är de genomsnittliga hyrorna för Stormalmö som utgör vägledning vid bedömning om bostadskostnaden är skälig vid beräkning av försörjningsstöd.

Då boendekostnad avser inneboenderum, det vill säga del av bostad, ska skälighetsbedömning även göras i förhållande till prisbilden för mindre lägenheter (ett rum) i Malmö.¹

Om sökande tillhör målgrupp som är berättigad till socialförsäkringsförmån avseende boendekostnad behöver ansökan om ersättning lämnas till Försäkringskassan så att den enskilde i möjlig utsträckning bidrar till sin försörjning.

Om ansökan om exempelvis bostadsbidrag eller bostadsersättning avslås mot bakgrund av att den sökande inte lämnat in godkänt andrahandskontrakt till Försäkringskassan medräknas fiktiv inkomst i beräkning av försörjningsstöd till den del som sökande vid godkänt andrahandskontrakt skulle kunna beviljas från Försäkringskassan.

Ekonomiskt bistånd för levnadskostnader i övrigt enligt 12 kap. 1 § SoL

Begravning

Bistånd till begravning handläggs av familjerätten.

---

¹ Se SCB, Medelhyra i hyreslägenhet efter region, antal rum, hyresuppgift och år. [Hyra i hyreslägenheter efter antal rum för större kommuner samt stadsområden i Stockholm. År 2016 - 2024. PxWeb](#)

Högsta godtagbara ersättningsnivå för begravning uppgår till 75 % av ett halvt prisbasbelopp och högsta godtagbara ersättningsnivå för gravsten uppgår till 25 % av ett halvt prisbasbelopp för det billigaste alternativet som kan godkännas av kyrkogårdsförvaltningen för gravplatsen.

Tandvård

Ekonomiskt bistånd utgår endast till nödvändiga tandvårdsåtgärder enligt åtgärdsförteckning beslutad av arbetsmarknads- och socialnämnden.

Förteckningen är avsedd som ett hjälpmedel för tandläkaren vid upprättande av kostnadsförslag samt för arbetsmarknads- och socialförvaltningen vid prövningen av kostnadsförslaget. Avsteg från denna regel får göras om det finns synnerliga skäl utifrån en helhetsbedömning av det enskilda ärendet.

Bistånd beräknas utifrån Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) fastställda referenspriser.

Om det i en ansökan om ekonomiskt bistånd avseende tandvård föreligger höga kostnader alternativt oklarheter kring åtgärder, pris eller den enskildes behov av tandvård kan kostnadsförslag från behandlande tandläkare lämnas till förvaltningens tandläkarkonsult för granskning och bedömning innan beslut fattas i det individuella ärendet.

Detsamma gäller överklaganden avseende beslut om tandvård där det föreligger behov av granskning och bedömning av behovet av nödvändig tandvårdsbehandling.

Ekonomiskt bistånd utgår inte till kostnad som uppstått på grund av att en person uteblivit från bokad tid.

Ekonomiskt bistånd till tandvårdskostnader beviljas mot villkor att den aktuella behandlingen genomförs och att kvitto/faktura på utförd behandling uppvisas.

Vidare är ett villkor att den sökande vid den tidpunkt kostnaden uppstår, eller då fakturan förfaller till betalning, inte själv kan tillgodose behovet och är berättigad till bistånd i övrigt enligt 12 kap. 1 § SoL.

Huvudregeln är att rätten till bistånd avseende kostnad för tandvård prövas månadsvis i samband med handläggning av ansökan om fortsatt försörjningsstöd. Tandvårdsräkning inlämnas månadsvis efter varje behandlingstillfälle. Om bistånd beviljas till hela tandvårdskostnaden bör utbetalning ske mot kvitto eller faktura efter varje behandlingstillfälle.

I de fall socialtjänsten begär in kostnadsförslag inklusive röntgenbilder, men bistånd inte beviljas till tandvårdskostnader ska eventuell kostnad för begärd kopia av röntgenbilder ersättas.

Beräkning av försörjningsstöd

Barn och skolungdomar som bor i eget hushåll

Detta avsnitt avser barn och skolungdomar som ännu inte fyllt 21 år, som studerar i grundskola, gymnasieskola eller annan jämförlig grundutbildning, som bor i eget hushåll och som av arbetsmarknads- och socialförvaltningen har bedömts ha rätt till ekonomiskt bistånd i eget hushåll efter ställningstagande kring vårdnadshavares försörjningsskyldighet.

Försörjningsstöd ska för dessa barn och skolungdomar beräknas med utgångspunkt i riksnormen för respektive ålderskategori. Vid bedömning och beräkning av arbetsinkomster tillämpas reglerna i 12 kap. 9 § SoL under förutsättning att tillämpning av 12 kap. 8 § SoL ej är mer fördelaktigt för den enskilde.

Den enskilde ska söka studiebidrag vid CSN samt bostadsbidrag vid Försäkringskassan.

Studerande

Det är angeläget att ungdomar fullföljer gymnasiestudier för att de i framtiden ska ha möjligheter att komma ut på arbetsmarknaden.

Ungdomar som kommit till Sverige först i skolåldern kan ofta ha fått sina studier försenade. Det är då rimligt att de får fullfölja sina gymnasiestudier efter 20 års ålder utan att behöva ta lån, som längst till och med den dag den unge fyller 21 år.

Samma bedömning kan göras beträffande andra ungdomar som fått sina studier försenade på grund av sociala problem. Föräldrars underhållsskyldighet ska beaktas. Studiebidrag ska sökas vid CSN.

Vuxna studerande ska i första hand försörja sig genom samhällets studiestödssystem.

För vissa personer som är inskrivna som arbetssökande på Arbetsförmedlingen kan det finnas utbildningsmöjligheter inom ramen för den planering som den enskilde upprättar tillsammans med Arbetsförmedlingen.

I det fall den enskilde deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program via Arbetsförmedlingen kan kompletterande ekonomiskt bistånd beviljas, om den ersättning som utgår från Försäkringskassan inte är tillräcklig för att tillgodose en skälig levnadsnivå.

Försörjningsstöd till studier på grundskolenivå kan utgå om studierna är behövliga ur arbetsmarknadssynpunkt och det i en individuell prövning bedöms föreligga särskilda skäl.

Försörjningsstöd kan utgå under en period om högst en termin till vuxenstudier på gymnasienivå om studierna är behövliga för att komma in på arbetsmarknaden och för att bryta ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd samt om det i en individuell prövning bedöms föreligga särskilda skäl.

Detta gäller även vid nödvändiga kompletteringar av tidigare gymnasieutbildning, genomförda i Sverige eller utomlands, som kan ge behörighet till högskolestudier. Vad som särskilt ska beaktas i bedömningen är den enskildes möjlighet att mer permanent etablera sig på arbetsmarknaden.

Enskild som bedömts ha rätt till ekonomiskt bistånd under pågående vuxenstudier på grundskole- eller gymnasienivå ska ansöka om studiebidrag och bistånd utgår då enligt 12 kap. 2 § SoL, dvs utöver nämndens skyldighet.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

I denna grupp ingår personer som har fått ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut, personer vars uppehållstillstånd har löpt ut eller återkallats och personer som aldrig har sökt något uppehållstillstånd.

Hit hör också EU-medborgare och deras familjemedlemmar som saknar uppehållsrätt.

Grundregeln för vuxna är att enbart bevilja nödbistånd då synnerliga skäl föreligger. Socialtjänstens ansvar är därför begränsat till stöd och hjälp i akuta situationer (nöd) när personen vistas i kommunen (29 kap. 4 § SoL). Vid utredning om bistånd i akuta situationer behöver, som alltid, bedömas om situationen uppstått oväntat och oförutsett.

Akut bistånd prövas för kort period. Vid ansökan om bistånd i akuta situationer ska den enskilde medverka personligen.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige och som omfattas av personkretsen för lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl (LMA) har inte rätt till bistånd enligt 12 kap. 1 § SoL. Personkretsen definieras i 1 § LMA. För personer som omfattas av LMA:s personkrets ska beslut fattas enligt 12 kap. 2 § SoL.

Principen om barnets bästa kommer till uttryck i Barnkonventionen och i socialtjänstlagen.

Principen kan inte användas för att frångå gällande lag men när det finns utrymme för olika tolkningar eller bedömningar kan principen användas för att välja den för barnet mest fördelaktiga lösningen.

Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn, i synnerhet barn som tillhör utsatta grupper. Barn ska, i de fall det bedöms lämpligt, kunna beviljas bistånd till en skälig levnadsnivå. Utifrån principen om barnets bästa kan det innebära att barn beviljas bistånd medan deras föräldrar enbart beviljas nödhjälp.

Bistånd till barnen kan beviljas upp till riksnorm. Med hänsyn till barns bästa kan även bistånd beviljas till en rimlig boendekostnad som utgår från barnets behov.

Insatser i form av boende

Enligt 6 kap. 5 § SoL ska socialnämnden främja den enskildes rätt till bostad, men socialtjänsten är inte en bostadsförmedling och har inget generellt ansvar att ordna boende för bostadslösa (HFD 2004 ref. 130).

Vuxna individer ansvarar själva för att hitta och planera sitt boende.

Socialtjänsten har enligt 9 kap. 1 § SoL ansvar att ordna boende i familjehem, HVB eller stödboende (för ungdomar 16–20 år) för personer som behöver vård eller boende utanför det egna hemmet.

Dessa boendeformer riktar sig främst till barn, unga samt personer med beroendeproblematik som behöver vård och boende under en begränsad period.

Vid våld i nära relation har socialtjänsten ett särskilt ansvar att erbjuda tillfälligt boende utifrån skyddsbedömning (HSLF-FS 2022:39). Samma ansvar kan gälla vid våld utanför nära relation (VUR).

Även personer med psykisk ohälsa eller beroende kan ha rätt till insats i form av boende före, under eller efter behandling.

För att socialtjänsten ska vara skyldig att ordna boende krävs att den enskilde helt saknar bostad och inte har möjlighet att själv skaffa en.

Dessutom krävs speciella svårigheter, exempelvis psykisk sjukdom, beroende, vräkning eller stora skulder (RÅ 1990 ref. 119, RÅ 2004 ref. 130). Generella svårigheter, som bostadsbrist eller hyresvärdars krav, räcker inte.

Ovan innebär att så kallat strukturellt hemlösa personer saknar rätt till insats i form av boende enligt SoL.

Om den enskilde är helt bostadslös men inte uppfyller kriterierna för insats enligt 11 kap. 1 § SoL, har kommunen enligt 4 kap. 1 § SoL ett yttersta ansvar att förhindra akut nöd.

Nödprövning innefattar ekonomisk bedömning – finns tillgångar att betala för tak över huvudet föreligger inte nöd.

Nödinsats ska ge tillfälligt boende, max en vecka i taget. För barnfamiljer ska boendet säkerställa skäliga levnadsförhållanden. Nödbistånd kan ges genom anvisad plats eller ekonomiskt stöd (jfr RÅ 1990 ref. 119 och RÅ 2004 ref. 130).

Se vidare i *Vägledning för insatser i form av boende*. [Vägledning för insatser i form av boende](#)

Personer som söker hjälp för skadligt bruk eller beroende

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska verka för att personer som på grund av skadligt bruk eller beroende möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjligheter att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.

Förvaltningen ska även verka för att personer med samsjuklighet får samordnade vård- och stödinsatser från socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Unga vuxna 18–20 år ska särskilt uppmärksammas.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska erbjuda ett personligt möte inom sju arbetsdagar till de personer som söker hjälp för skadligt bruk eller beroende hos förvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska erbjuda vuxna personer med behov av biståndsbedömda insatser gällande skadligt bruk eller beroende en vårdplan inom åtta veckor från det att en utredning inletts.

Vårdplanen ska upprättas i samråd med den enskilde.

Vid val av metoder för stöd och behandling ska arbetsmarknads- och socialförvaltningen utgå från Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende.

Vård av barn och unga utanför det egna hemmet

Socialnämnden i varje kommun har det yttersta ansvaret för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden.

En placering utanför det egna hemmet är ett stort ingrepp i det enskilda barnets eller den unges liv. Vården ska vara trygg och säker och utgå från varje barns specifika behov av stöd och hjälp.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) ger årligen ut rekommendationer för ersättningar till kontaktfamiljer, kontaktpersoner och familjehem. Syftet med rekommendationerna är att de ska utgöra ett stöd för kommunerna gällande ersättningsnivåerna då de inte regleras i lag.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska följa SKR:s rekommendationer för ersättningar till familjehem, jourhem samt kontaktperson/kontaktfamilj.

Socialnämnden ska verka för att de barn som vårdas i familjehem, jourhem, stödboende, skyddat boende eller hem för vård eller boende får lämplig utbildning.

Detta sker bland annat genom förvaltningsövergripande arbete med stöd av SAMS (Samverkan för placerade barn och ungas kontinuerliga skolgång) SAMS har tagits fram gemensamt av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten.

För familjehemsplacerade barn finns Skolfam som är en arbetsmodell som syftar till att förbättra skolresultaten för barn som bor i familjehem. Modellen bygger på samverkan mellan socialtjänst, skola och familjehem.

Socialtjänsten är skyldig att erbjuda jour- och familjehem den utbildning de behöver för sitt uppdrag. Socialstyrelsen har tagit fram utbildningsmaterial som bygger på barnkonventionen, övrig aktuell lagstiftning, forskning samt erfarenhet från familjehemsvård och deras föräldrar. Utbildningen vänder sig till alla familjehem oavsett typ av uppdrag.

Insatser utan individuell behovsprövning

Övergripande villkor och förutsättningar

Alla insatser utan individuell behovsprövning i arbetsmarknads- och socialnämndens utbud ges i egen regi.

Insatser som tillhandahålls av privata utförare är behovsprövade.

Som utgångspunkt gäller för ett villkor alla insatser att den enskilde ska vara folkbokförd i Malmö. Eventuella övriga villkor redovisas vid respektive insats.

Socialnämnden kan besluta att undanta en insats utan individuell behovsprövning från kravet på dokumentation av personuppgifter om det finns särskilda skäl. Undantaget gäller insatsen som helhet.

I de fall en insats undantas från dokumentationskravet redovisas det i samband med beskrivningen av insatsen.

Om en insats har bedömts vara lämplig att ges till personer som har fyllt 15 år utan vårdnadshavares samtycke redovisas det i samband med villkoren för insatsen.

Föräldrastöd

Föräldraskapsutbildning

Villkor

Föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter.

Dokumentation på individnivå bedöms inte vara en förutsättning för att kunna genomföra insatsen, eftersom den baseras på program som följer en förutbestämd struktur. Det bedöms även vara praktiskt svårt att föra dokumentation på individnivå vid insatser som genomförs i grupp.

Föräldraskapsutbildning för nyanlända

Villkor

Föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter.

Dokumentation på individnivå bedöms inte vara förutsättning för att kunna genomföra insatsen eftersom den baseras på program som följer en

förutbestämd struktur. Det bedöms även vara svårt att föra en dokumentation på individnivå vid insatser i grupp.

Familjestöd

Villkor

Föräldrar med barn i åldrarna barn 0–18 år samt barn i dessa familjer. Stöd till barn som fyllt 15 år kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter.

Det är vanligt att föräldrar inte vill ha stöd från socialtjänsten av rädsla för att bli registrerade och av oro för att uppgifter som dokumenteras kan användas på ett negativt sätt. Möjligheten att erbjuda tidigt föräldrastöd utan dokumentation av personuppgifter bedöms därför vara en förutsättning för att fler föräldrar ska våga söka hjälp i ett tidigt skede. Detta ökar i sin tur möjligheterna för nämnden att förebygga att barn far illa.

Föräldrastöd i förskola

Villkor

Föräldrar med barn som är inskrivna i kommunal förskola i Malmö.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter.

Det är vanligt att föräldrar inte vill ha stöd från socialtjänsten av rädsla för att bli registrerade och av oro för att uppgifter som dokumenteras kan användas på ett negativt sätt. Möjligheten att erbjuda tidigt föräldrastöd utan dokumentation av personuppgifter bedöms därför vara en förutsättning för att fler föräldrar ska våga söka hjälp i ett tidigt skede. Detta ökar i sin tur möjligheterna för nämnden att förebygga att barn far illa.

Föräldrastöd till föräldrar med barn i kriminalitet eller riskzon för kriminalitet

Villkor

Föräldrar och anhöriga till barn i åldrarna 10–18 år. Med anhöriga avses även andra vuxna som har en föräldraliknande relation till barnet

Samarbetssamtal

Villkor

Separerade föräldrar till barn 0–18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter eftersom den avser rådgivning.

Stöd till föräldrar som har barn placerade utanför det egna hemmet**Villkor**

Föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år som är placerade utanför det egna hemmet av arbetsmarknads- och socialförvaltningen i Malmö.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Det bedöms vara av avgörande betydelse att denna insats undantas kravet på dokumentation av personuppgifter. Det är vanligt att föräldrar till placerade barn avstår från att ta emot stöd från socialtjänsten av rädsla för att det de berättar ska påverka deras ärende eller användas i framtida beslut.

Genom att erbjuda en insats utan dokumentation av personuppgifter ökar möjligheten att kunna nå och stödja dessa föräldrar. Även om stödet inte är inriktat på att stärka föräldraförmågan bedöms insatsen i förlängningen bidra till positiva konsekvenser för berörda barn genom att deras föräldrar får stöd att hantera situationen kring att deras barn är placerade.

Stöd och behandling till familjer med skadligt bruk och beroende eller våld i nära relation**Villkor**

Familjer med barn 0–18 där en eller flera familjemedlemmar är aktuella vid förvaltningens ej behovsprövade insatser för skadligt bruk och beroende eller våld i nära relation.

Tidigt föräldrastöd kring samspel och osäkerhet i föräldraskap**Villkor**

Föräldrar med barn 0–6 år som är aktuella vid en familjecentral eller ”solitär” barnhälsovård.

Skadligt bruk och beroende

Insatser för vuxna med skadligt bruk eller beroende

Individuellt stöd och behandling

Villkor

Personer som har fyllt 18 år.

Stöd i grupp

Villkor

Personer som har fyllt 18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Dokumentation på individnivå bedöms inte vara förutsättning för att kunna genomföra insatsen eftersom den baseras på en förutbestämd struktur för gruppträffarna. Det bedöms vara svårt att föra en dokumentation på individnivå vid insatser i grupp.

Insatser för anhöriga till vuxna med skadligt bruk eller beroende

Individuellt stöd

Villkor

Personer som har fyllt 18 år.

Stöd i grupp

Villkor

Personer som har fyllt 18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Dokumentation på individnivå bedöms inte vara förutsättning för att kunna genomföra insatsen eftersom den baseras på en förutbestämd struktur för gruppträffarna. Det bedöms vara svårt att föra en dokumentation på individnivå vid insatser i grupp.

Insatser för barn och unga med skadligt bruk eller beroende

Individuellt stöd och behandling

Villkor

Personer upp till 25 år. Barn under 18 år ska ha vårdnadshavares samtycke. Insatsen förutsätter ett samtycke till kontakt med både Region Skåne och Malmö stad. Gäller ej personer inom målgruppen som faller under vistelsebegreppet, men som är placerad i Malmö via HVB av annan kommun än Malmö Stad. Undantag från folkbokföringskravet gäller personer i målgruppen där ASF har ett fortsatt ansvar trots att klienten bosatt sig i annan kommun.

Stöd och behandling till familjer

Villkor

Familjer med barn och unga upp till 25 år som är aktuella för en individuell insats utan behovsprövning avseende skadligt bruk eller beroende. Insatsen är familjebehandling och förutsätter ett samtycke till kontakt med både Region Skåne och Malmö stad.

Gäller ej personer inom målgruppen som faller under vistelsebegreppet, men som är placerad i Malmö via HVB av annan kommun än Malmö Stad. Undantag från folkbokföringskravet gäller personer i målgruppen där ASF har ett fortsatt ansvar trots att klienten bosatt sig i annan kommun.

Insatser för anhöriga till barn och unga med skadligt bruk eller beroende

Individuellt stöd

Villkor

Vuxna som är anhöriga till barn och unga upp till 25 år med skadligt bruk eller beroende.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas från kravet på dokumentation av personuppgifter eftersom den avser insats av rådgivande karaktär.

Stöd i grupp

Villkor

Vuxna som är anhöriga till barn och unga upp till 25 år med skadligt bruk eller beroende.

Undantag från krav på dokumentation

Dokumentation på individnivå bedöms inte vara en förutsättning för att kunna genomföra insatsen, eftersom den baseras på program som följer en förutbestämd struktur. Det bedöms även vara praktiskt svårt att föra dokumentation på individnivå vid insatser som genomförs i grupp.

Vålds- och brottsutsatthet

Stöd till våldsutsatta barn och deras anhöriga

Villkor

Barn 0–18 år.

Stöd till brottsoffer och deras anhöriga

Villkor

Barn och vuxna samt anhöriga.

Stöd till personer som utsätts för våld av närstående

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Personer som utsätts för våld av närstående bedöms vara en särskilt utsatt grupp. Många av dessa avstår från att söka hjälp hos socialtjänsten av rädsla för att bli registrerade. Våld i nära relation är ett allvarligt samhällsproblem där socialtjänsten behöver ha lättillgängliga ingångar för att fånga upp och erbjuda skydd och stöd.

Det är av vikt att nå den yngre gruppen som utsätts för våld av närstående tidigt för att bygga förtroende och stödja dem samt förebygga behov av fler insatser. Därför har avvägningen gjorts att även undanta dokumentationskravet för unga mellan 15 - 18 år.

Stöd till personer som utsätter närstående för våld

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

För att komma till rätta med våld i nära relation behöver socialtjänsten även kunna nå de personer som utövar våldet. Även denna grupp är svår att nå och att motivera till att ta emot stöd och behandling på grund av rädslan för att bli registrerad hos socialtjänsten. Våld i nära relation är ett allvarligt samhällsproblem där socialtjänsten behöver ha lättillgängliga ingångar för att fånga upp och erbjuda skydd och stöd.

Det är av vikt att nå den yngre gruppen som utsätter närstående för våld tidigt för att bygga förtroende och stödja dem samt förebygga behov av fler insatser. Därför har avvägningen gjorts att även undanta dokumentationskravet för personer mellan 15 - 18 år.

Stöd till unga som utsätts eller utsätter för partnervåld

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Personer som utsätts för våld av närstående bedöms vara en särskilt utsatt grupp. Många av dessa avstår från att söka hjälp hos socialtjänsten av rädsla för att bli registrerade. Våld i nära relation är ett allvarligt samhällsproblem där socialtjänsten behöver ha lättillgängliga ingångar för att fånga upp och erbjuda skydd och stöd.

För att komma till rätta med våld i nära relation behöver socialtjänsten även kunna nå de personer som utövar våldet. Även denna grupp är svår att nå och att motivera till att ta emot stöd och behandling.

Det är av vikt att nå den yngre gruppen som utsätts eller utsätter för partnervåld tidigt för att bygga förtroende och stödja dem samt förebygga behov av fler insatser. Därför har avvägningen gjorts att undanta insatsen från dokumentationskravet för personer mellan 15 - 18 år.

Stöd till personer som riskerar att hamna i våldsbejakande extremism

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Stöd till personer som lever med hedersproblematik

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Människor som lever i en hederskontext, med hedersförtryck eller hedersvåld, är ofta rädda för att det ska uppdagas att de har kontakt med socialtjänsten. Det kan medföra allvarliga konsekvenser för dessa personer som gör att de avstår från att söka stöd hos socialtjänsten.

Det är av vikt att nå den yngre gruppen som är utsatta för hedersrelaterat våld tidigt för att bygga förtroende och stödja samt förebygga behov av fler insatser. Därför har avvägningen gjorts att även undanta dokumentationskravet för de mellan 15 - 18 år.

Stöd till personer som varit placerade på kriscentrum boende heder

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Stöd till personer som säljer, köper, byter eller konsumerar sexuella tjänster, samt stöd till deras anhöriga

Villkor

Personer som fyllt 15 år. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Målgruppen är en utsatt grupp som är mycket svår att nå och att motivera till att ta emot stöd och behandling på grund av rädslan för att bli registrerad hos socialtjänsten.

Det är av vikt att nå även yngre personer med denna problematik tidigt för att bygga förtroende och stödja samt förebygga behov av fler insatser. Därför har avvägningen gjorts att även undanta dokumentationskravet för de mellan 15 - 18 år.

Normbrytande beteende, skolfrånvaro eller psykisk ohälsa

Stöd till barn med normbrytande beteende och frånvaroproblematik i grundskolan

Villkor

Barn som går i kommunal grundskola i Malmö.

Stöd till barn och unga med normbrytande beteende och frånvaroproblematik i gymnasieskolan

Villkor

Barn och unga som går i kommunal gymnasieskola i Malmö. Insatsen kan ges utan vårdnadshavares samtycke.

Stöd och behandling till barn med psykisk ohälsa

Villkor

Barn 10–18 år som är aktuella vid barn- och ungdomspsykiatrins FACT-enhet.

Stödgrupp för barn i familjer med psykisk ohälsa, beroendeproblematik och/eller hot och våld

Villkor

Barn 7–18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter.

Dokumentation på individnivå bedöms inte vara förutsättning för att kunna genomföra insatsen eftersom den baseras på en förutbestämd struktur för gruppträffarna. Det bedöms även vara svårt att föra en dokumentation på individnivå vid insatser i grupp.

Ekonomi, självförsörjning och boende

Budget- och skuldrådgivning

Villkor

Personer från 18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen omfattas inte av kravet på dokumentation av personuppgifter enligt socialtjänstlagen eftersom den avser rådgivning.

Dokumentation sker i enlighet med de anvisningar som Konsumentverket ger inom ramen för sitt uppdrag att stödja kommunernas budget- och skuldrådgivning.

Vräkningsförebyggande stöd till personer eller familjer som riskerar att bli avhysta från sin bostad, samt stöd till deras anhöriga

Villkor

Personer från 18 år.

Bostadsrådgivning för personer som inte klarar bostadssökande på egen hand

Villkor

Personer från 16 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen omfattas inte av kravet på dokumentation av personuppgifter eftersom den avser rådgivning.

Rådgivning för nyanlända

Villkor

Personer från 18 år.

Undantag från krav på dokumentation

Insatsen undantas kravet på dokumentation av personuppgifter med anledning av att den avser rådgivning.

Arbetsrehabilitering för personer med psykisk ohälsa och/eller skadligt bruk eller beroende

Villkor

Personer från 18 år som anvisats till Individual Placement Support av Region Skånes beroendecentrum eller Maria Malmö.